

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Joi'a, candu concedu ajuto'iale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/2 galbini mon. sunato'ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 54.

BRASIOVU, 26/14 Iuliu

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 25 Iuliu 1877.

„Russii vinu!“ se aude esclamanduse in tote partile dela Dunare pana in Balcani si de aci pana la Bosforu si in Archipelagu. Scirea acést'a latiesce terro're intre populatiunile musulmane. Multime de familii apuca fug'a, luandusi obiectele si pretio'sele cu sine. Turcii fugu mancandu pamentulu, pare ca sunt incredintati, cumu dice unu corespondinte, ca trebuie se parasésca Europ'a pentru totdeauna.

Panic'a acést'a generala, confusiunea ce domnesce la Constantinopoli si in taberele armatei turcesci caracteriséza de ajunsu trist'a situatiune, in care se afla de presentu imperati'a osmaniloru. Destituirea rusinosa a Serdar-Ecremului Abdul Kerim-pasi'a intr'unu momentu de suprema gravitate, candu numero'sele ostiri russe se preparau a dá turciloru o batalia decidato're, a ridicatu velulu minciunosu, cu care erau acoperite operatiunile turcesci si a aretatu intregéi Europe, in ce stare pecato'sa se afla ostirea turcesca din Bulgari'a.

Minciuni au fostu tote cate s'au scrisu despre sutele de mii turci cari se ar' fi concentratu in „formidabilulu cuadrilateru“ alu fortaretieloru din Bulgari'a, minciuni au fostu tote scirile despre mesurile energio'se de aperare ce le-ar' fi luat nefericitulu Serdar-Ecrem, minciuna a fostu intregu „planulu secretu“ la a caruia executare se dicea ca lucréza comandantulu turcescu, falsu a fostu in fine si talismanulu care credé a-lu possede Abdul-Kerim pasi'a in sabi'a cu petrii scumpe ce i s'a fostu predatu cu atata pompa de catra fratii noui acurati ai softaleloru.

De candu s'a dusu Abdul-Kerim tote apparu in alta lumina, chiaru turcofilii nostri au inceputu a se dedá cu ide'a, ca turcii voru manca' bataie. Sperantiele ce se mai punu in noulu comandante Mehemet-Ali pasi'a (nu Osmanu-pasi'a, cumu se anuntiasé antaiu) au o basa forte slaba. Resbelulu sacru, care a fostu proclamatu de marele Mufti va aduce cumplete nenorociri asup'ra populatiuniloru din Bulgari'a, Thraci'a si Rumeli'a, inse nu va mai poté delaturá desastrulu armatei turcesci.

Scirile cate le avemu astadi, sunt tote nefaste pentru cei ce lupta sub stindartulu profetului. Armat'a russa, care a mersu contra Rusciucului, dupace a primitu intariri considerabili, a reluatu ofensiv'a energicu. 40,000 ómeni au trecut prestu line'a ferata dela Cernavod'a - Kustendje. Dupa telegramele de mai josu a avutu locu o batalia serio'sa in susulu Lomului spre Pyrgos, lenga Rusciucu, care se fi duratu 5 óre. Resultatulu definitivu alu acestei lupte nu se cuno'sce mai de aprópe, dér' nu póte fi indoie'la, ca russii au reusitu in fine a bate pe turci si acolo. Deja circula sgomotulu pe la noi prin orasiu, ca Rusciuculu a capitulatu. Cu greu va poté resiste acést'a fortareatia atacului terribilu alu artileriei si trupeloru russe, de aceea potemu asteptá in fiacare di adevierea acestui vuetu.

Avant-gardele bataliuniloru, cari au fortiatu Balcanulu si se aflau la Yeni-Saghra, au primitu doue divisiuni russe spre intarire. Trupele reunite au luat dupa o lupta brilianta taber'a turcesca. Russii, dupace au luat Cazanliculu, inaintéza acumu spre Filipopoli. Aci la Adrianopoli si Constantinopoli domnesce din caus'a acést'a o adevrata consternatiune. Drumurile sunt indesuite de carre de bagagia a locuitoriloru fugiti, de furgóne militare, carre de munitiuni si trupe turcesci de tota categori'a, cari se concentra la Adrianopoli.

La Adrianopoli se asteptá o batalia decisiva si tota press'a europeana se intréba astadi, ca ce va fi atunci, déca, cumu se prevede, russii voru invinge si voru inaintá spre Constantinopolu? Cu cestiunea acést'a interessanta ne vomu ocupá la

viitorea ocaziune, deocamdata ne marginimu a inregistra scirile cele mai importante de resbelu.

Despre sórtea corpului generariului Krüdner, care a plecatu spre Vidinu, nu amu auditu nimicu pana acum. „L'Orient“ aduse inse scirea, ca se asteptá, cá o parte a divisiunei Manu se tréca Dunarea si se ocupe Nicopoli, care a fostu mai de totu parasitu de soldatii corpului Krüdner. Se credea ca trupele romane au cuventu a ocupá cetatea, de óre-ce au contribuitu multu la caderea ei. Astadi vedemu dintr'unu telegramu alu Agentiei Havas ca trupe romane din divisiunea a 4-a (Manu) au trecut Dunarea in susulu Nicopolei facundu recuno'sceri pana la Rahov'a. Scirea acést'a numai asia ne-o potemu esplicá ca planulu ocuparei Nicopolei de catra trupele romane a caditu si ca divisiunea a 4-a voiesce a se apropiá de centrulu armatei romane din Calafatu.

De aci si din cuartierulu generalu dela Poian'a nu mai transpira nimicu in publicu. Asup'ra miscariloru trupeloru romane se pastreza secretulu celu mai mare. Numai din candu in candu strabate cate o scire sensationala in publicu, cá si aceea, care spunea, ca s'ar' fi tramisu deja pontónele fabricate pentru trecerea armatei romane la Calafatu. A batutu inse ór'a si pentru turcii de sub comand'a lui Osman-pasi'a.

Dgihad-Bellulu sacru. Laudele Islamului.

Press'a din B-Pest'a si Clusiu au ajunsu forte departe pe calea civilizatiunei mohamedane. Ea o afla forte buna. Din tote diariile inse „Ellenór“ (Controlu), care se lauda cu cei mai multi lectori, intree' inca si pe diariile turcesci in unele puncte.

Marele Mufti, séu cumu ilu tituléza turcii, Sieich-ül Islam-Capu alu credintei, a proclamat in 9/12 Maiu a. e. dgihad, adeca bellulu sacru contra Russei. Cu acea ocaziune diariile din St. Petropole, Moscva s. a. luandu a mana Coranulu si Hadith, adeca collectiunea de traditiuni si fetve, au scosu din acelea definitiunea si exemplele practice, din care se póta cuno'sce origine insusirile teribili ale acelu bellu „sacru.“ Diariile maghiare au datu preste acelea estrase si comentarie rusesci, le-au si reprodusu, unele numai simplu, altele insocindu-le de observatiunile loru. Intre celelalte, Ellenór merge asia departe, incatu declara legile mohamedane relative la versari de sange, atatu de bune, in catu dupa elu, cu prea pucine esceptiuni le-ar' poté si ar' trebui se le adopte tote popórale christiane (Vedi Ellen. Nr. 172 si una publicatiune a sa extraordinaria, cu doue charte).

Dupa noi, acést'a professiune de credintia a numitului diariu nu semnifica nici mai multu nici mai pucinu, decatu abjurarea christianismului si condamnarea civilizatiunei europene. Se ia origine istori'a imperiului otomanu combinata cu Coranulu, fia cea scrisa chiaru de mohamedani, séu inca pe a lui Cantemiru, ori pe a renumitului br. Hammer-Purgstall, diplomatu austriacu si istoricu impartiale, séu pe a lui Zinkeisen, cá se se convinga de adevéru. Déra fiindu-ca nu toti lectorii nostri se potu ocupá cu studie de acestea mai profundate, ne voru dá voia a reproduce aici numai cateva doctrine religio'se de ale turciloru, relative la versari de sange si mai alesu la „dgihad“; remane apoi, cá fia-care se le compare cu doctrinele evangheliei christianiloru si se aléga. Suntu vreo 12 ani, de candu noi scosseramu in acestu diariu cateva dogme barbare mohamedane; de atunci inse multe s'au potutu dá uitarei. Se vedemu déra, care suntu doctrinele mohamedane, laudate de diariile maghiare si recomandate a se substitui evangheliei.

Legea mohamedana obliga pe credintiosii sei, cá se declare in fia-care anu cate unu bellu ne-

credintiosiloru (ghiauri,) crestini, jidovi, pagani, si persianiloru heretici. Aceea-si religione nu permite inchiaieri de pace definitiva, decatu numai armistitiu pe unu numeru anumitu de ani si acesta inca numai in casuri extraordinarie. Logic'a loru este aceea, ca mohamedanii sunt obligati de Allah si de profetu, cá se constringa pe tota lumea cu arme, déca nu se póte cu alte midiu'óce, asi abjura religionea si a trece la islam. Déca mohamedanii facura óre-si-care concessiuni, de es. christianiloru subjugati, acést'a se intemplá, nu din cauza ca christiani ar' mai avé vreunu dreptu pe acést'a lume, ci curatu numai din gratia séu din interessulu statului, séu cumu ai dice pe ardelenesce, usque ad beneplacitum Sultani et pasi'a-rum. Éra pentru cá ghiaurii se scia, ca nici chiaru capulu loru nu este proprietate a loru, trebuie se si-lu rescumpere cu unu tribut ce se dice Haraciu (cunoscutu la noi sub nume de contributio capitis, fejadó, Kopfsteuer).

Pentru religione totu-déun'a este datoriu sacra si suprema a vers'a sange; éra religionea se póte lua ori-si candu de pretestu. Suntu si alte casuri, in care bellulu e datoriu fia-caruia. Mai multu scurt'a sententia: „Cul sefer ister, soldatii ceru bellu,“ este de ajunsu, cá sultanulu se-lu si declare asup'ra ori-cui. Déca acést'a blastematia, acestu fetu alu rebelliunei soldatiloru, acést'a selbatacia se mai recise in secululu nostru, caus'a principale este, ca turcii cá de 100 de ani incóce au mancatu mai de multeori batai forte grele si au scadiutu in poterile loru, déra vointi'a nu le-a lipsitu nici-odata, nu le lipsesce nici pana in diu'a de astadi, decatu numai potiuti'a. Mohamedanii au una carte dogmatica, titulata Trompett'a bellului sacru*, in care se coprinde cele mai severe precepte obligato'rie la versare de sange si cele mai mari laude ale bellului sacru. Simbu'rele acelei carti dogmatice este, ca omulu cu nimicu nu si castiga inaintea lui D-dieu merite asia de mari, cá cu omorirea de ómeni pentru legea mohamedana. Toti cati cadu in batalii suntu Gasi adeca martiri, cari voru merge de a dreptulu in paradisu, unde voru fi serviti de Hurí, adeca de femeile cele mai frumo'se. Sabi'a este cheiea, cu care se deschidu usile raiului. Una picatura de sange versata pentru credinti'a mohamedana, este mai placuta lui Ddieu, decatu ori-care alta victima, prinosu, daru, producere. A veghiá una singura nópte in campania, face mai multu, decatu a posti doue luni. Chiaru pisiatulu cailoru ostasiesci este lucru forte placutu lui Mohamedu. Este permisu de lege, cá in casuri candu supremului comandante i s'ar' parea, ca suntu captivi prea multi, in catu prin multimea loru ar' fi séu periculosi, séu ar' incomodá miscarea trupeloru, ori-ca le-ar' lipsi alimentele se-i omóre pe toti fora distinctiune de sexu si etate, precumu omóra lupii una turma intréga de oi. Atrocitati de acestea s'au intemplatu forte desu; noi reflectamu aci numai la doue. In a. 1529, sultanulu Soleimanu I. vediendu ca nu póte lua Vien'a si decisu a o parasí, dete ordinu cá se ucida pe toti captivii ceea-ce se si intemplá in presentia lui. Acea hecatomba diabolica fú de mai multe mii, barbati si femei. In a. 1683 cu ocaziunea obsidiunei a dou'a dela Vien'a, m. veziru Cara Mustafa vediendu ca se apropie trupele confederate, puse de omóri aprópe trei-dieci de mii captivi christiani de ambele sexe.

Acestea si alte asemenea precepte satanice ale mohamedaniloru cei dela „Ellenór“ si cu ei altii forte multi le lauda si le recomanda popóraloru christiane.**)

*) Tradusa de Hammer-Purgstall sub titlu „Posaune des heiligen Krieges.“

**) „A ki elfogultlan figyelemmel olvassa át e törvényeket, annak el kell ismernie, hogy nagyon keves kivétel, melyeket azonban, már a kor is módosított, bármelyik keresztény állam büszke lehetne azokra.“ Pfiu!

In dilele noastre se vorbeste multu, nu numai despre scaderile, ci si de virtutile turcilor, de care turcofilii enumera mai multe. Se distingem bine, ca se nu ne insielamu pe noi insine, si apoi adeverulu se-lu marturisimu. Este foarte anevoia a defini caracterulu unui poporu intregu. Spre a-lu fixa, se cere ca se-lu cunoascemu nu din citite si audite, ci cumu dicu medicii, din autopsia, din studiu facutu inadinsu, din experientia propria. Se mai cere, ca se'i cunoascemu "religiunea si pe ministrii ei, form'a regimului si pe organele lui, temperamentulu, aspiratiunile, vieti'a sociale. Multi s'au dedatu a judeca pe turci numai dupa preceptele coranului si dupa spiritulu lui. Acesta nu merge. Alta influentia avuse coranulu asupra arabiloru si cu totulu alta asupra turciloru. Coranulu, care este una compilatiune facuta din testamentulu vechiu si nou, amestecata cu doctrine de ale lui Mohamed dupa mortea lui prin socru seu Abubekr si abia sub alu treilea Othman, redactate in 114 capitule, are multe doctrine salutare si chiaru sublimi, despre Ddieu unulu, despre dreptate, despre mila si indurare catra seraci, de sobrietate, de spalarea corpului si alte cateva virtuti frumose; dera preceptele perverse, precumu sunt cele mai susu atinse, precumu e poligami'a, dreptulu de a tiené pe alti omeni in sclavia, negarea ori-carui dreptu pentru cei de alte religii si altele ca acestea, nimicescu tote partile bune ale acelei carti religiose si juridice. Dera tocna candu nu ar' fi casulu acesta, mai este una alta impregiurare, ce trebuie tienuta strinsu inaintea ochiloru. In cursulu secoliloru comentarii turcesci prin desele loru comentarie au intunecat si falsificatu multe precepte ale coranului in favorea despotismului celui mai atroce, pe care l'au si intemeiatu spre perirea, seu inca caderea in barbaria cumplita a totoror poporaloru dominate de osmani. De aici si ur'a secularia intre turci si arabi, carii sub domni'a celora se vedu cadiuti tare din vechi'a loru civilizatiune. Nici-una rassa turcomana n'au avutu si nu are facultati spirituali pentru civilizatiune mai inalta. De aici se esplica usioru starea de barbaria a tieriloru dominate numai prin forti'a armelor de rasele turcomane. Preste acestea perfidi'a si minciun'a turcesca a devenitu de multu proverbiale nu numai in Asi'a si Africa, ci si pe la noi; chiaru si anglii voindu a denota vre-o minciuna grosa, dicu ca aceea e minciuna turcesca. De aici vine, ca pe parol'a omeniloru din Orientu nu poti pune temei. Despotismulu a coruptu simtiementele de crediementu si de onore. Acea coruptiune a petrunsu si la poporale christiane, incatu minciun'a nici la ei nu trece de nu sci cu rusine mare.

Acestea informatiuni ale nostre de si forte scurte, voru fi pote de ajunsu ca se apretiamu simtiementele celoru dela „Ellenör“ et Consortes. Adeca ei dicu: Scopulu se se ajunga, midiulocele fia cele mai blastemate.

Appellu catra domnele romane din Campia.

Frații nostri de dincolo de Carpati sunt decisi a lupta cu barbatia stramosiesca pentru depin'a libertate a tieriei.

Batai'a va fi crunta si indelungata, de aceea si numerulu ranitiloru considerabilu.

Nu e indoiela, ca sororile nostre mai de aproape interessate precumu sau ingrigitu pana acuma, asia se voru ingrigi si de aci inainte cu tota sollicitudinea de usiurarea sortei ranitiloru sei soçi, fii si frati prin alinarea doreriloru lor.

Dér' chiaru impregiurarea, ca resbelulu promite a fi crancenu, de orece frații nostri se lupta pentru caus'a cea mai santa, pentru libertate, ér' inimicii seculari ai crestinatatiei pentru esistenti'a loru iu Europ'a civilizata, condusi fiindu de principale fanatice ale coranului, cari nemohamedaniloru decreta perire prin focu si sabia, ne lasa a crede, ca sororile nostre transcarpatine pre lenga tota insufletirea loru provenita din amoru catra patria si simtiu de umanitate, cu greu voru fi in stare a alina dorerile tuturoru ostasiloru romani raniti pe campulu de onore si gloria. De aceea este datorintia nostra cea mai sacra de omu si de romance, a contribui si noi dupa puçinele nostre poteri intru ajutoriulu ranitiloru nostri frati, fia cu bani, fia cu scame, bandage etc.

Sororile nostre din tote tienuturile, unde resuna limb'a romanésca, au intielesu de multu acest'a datorintia: din tote partile curgu ajutoria pentru romanulu ranitu in lupt'a contra Semilunei!

Campia s'a destinsu totu-deaun'a prin caracterulu seu curatu romanescu; ar' fi asia dér' unu

attentatu diresu chiaru asupr'a nostra, candu noi romanele din „granariulu Transilvaniei“ amu stá cu manile in senu, ne-amu uitá cu indiferentismu la tipetele de dorere ale ranitiloru romani si la sacrificiale, ce alte sorori ale nostre le facu pe altariulu natiunei romane!

Dreptu aceea dupa intielegerea avuta cu alte sorori romane din giuru, subscrisele ne-amu decisu ca persone private, a primí oferte in bani si scame, bandage etc. pentru ostasii romani raniti din Romania'a libera si independenta.

Sororile nostre tierane, agricultore, pre lenga tota simplicitatea loru inocenta, sci apretiu datointielesu unei romane facia de unu resbelu intre frații ei romani si intre osmani. Ele inca voru concurge, suntemu sigure, cu micu cu mare la ajutorarea ranitiloru ostasi romani.

Ofertele in bani sunt a se adressa la: Carolin'a Popu n. Papiu in Budeiu, era cele in scame si bandage la: Amali'a Crisianu n. Maioru in Sacañu, post'a ultima M.-Ludosiu.

Predarea ofertelor primite la locul destinatiunei lor, se va legitimá in „Gaz. Transilv.“

Budeiu, la 15 Iuliu 1877.

Amali'a Crisianu n. Maioru.

Carolin'a Popu n. Papiu.

Turnu-Magurele, 3/15 Iuliu a. c. . . (Corr. part. a „Gaz. Trans.“) Alaltaeri dimineatia generariulu Manu a mersu se viziteze avant-posturile trupelor romane, care se intindea din josulu orasiulu Turnu-Magurele pana la Flamand'a aproape de Zimnicea si din susu pana la Islaz. Acest'a inspectiune se dice ca a fostu foarte obositoare, ca-ci generariulu si cu sui'a s'a a trebuitu se-o faca in timpu de mai multe ore pe josu din caus'a tufisiloru si a locurilor mlastinoase. Pe locurile, pe unde au umblatu, a fostu eri mai tota diu'a bombardare. Si astadi turcii erau la panda. In momentulu, candu generariulu cu officierii romani esia d'intr'o bateria ajungundu la vre-o 15 pasi intr'unu micu luminislu, turcii zarindui le tramise o bomba, care cadiendu in apropierea loru remase fora efect. Acest'a mai fu urmata de vre-o 5 altele totu ca cea d'antai. Generariulu dete indata ordinu la bateri'a lenga care era, se respunda barbatescu. Turcii abia dupa acest'a au incetat. Alaltaeri bombardarea era in splendorea ei la Turnu-Magurele. Turcii trageau din 10 baterii. Dér' se nu credea cineva, ca artileri'a romana a statu cumva indiferenta. Nu, ea 'si-a facutu datorit'a asfeliu, incatu cei doi corespondenti straini, cari recomandatí fiindu de ducele Nicolae, erau condusi pe la bateriile si avant-posturile romane, nu mai incetau de a lauda brava atitudine a trupelor si tirulu escelentu alu artileriei romane.

Domineca pe la orele 2 1/2 din nopte a inceputu din nou o canonada terribila. Russii anuntiasera comandantelui Manu, ca corpulu de armata a generariulu Krüdner venindu despre Plevna, va ataca pe uscatu Nicopoli. . . Mare miscare pe tiermulu nostru. Rolulu trupelor romane — brigadei Cantilli — era d'a bate cetatea de dincóce de Dunare. Unu focu omoritoriu a fostu deschisu pe tota lini'a. Lupt'a fu crancena. Cutediarea unei bataliuni turcesci a esi din intariri a fostu greu pedepsita, ca-ci abia au zarit'o romanii si indata au indreptatu unu focu asfeliu de viguros asupra-i, incatu iute a fostu silita se reintre in intariri. Acesta retragere fu salutata de catra trupele romane c'unu urrah! puternicu. Trupele romane au doveditu multu sange rece si mare bravura in lupt'a acest'a interessanta. Abia pe la orele 9 ser'a vedindu pe russi la zidurile cetatii, a incetat bombardarea din partea romanilor. Pe la orele 10 se facu o pauza si in giurulu cetatii, audinduse numai ici colo cate o detunatura.

Luni diminetia pe la 3 1/2 ore s'a observatu cu ochianulu din bateri'a capitanului Sioimanescu stégulu russescu faifaindu pe port'a cetatii, care cadiuse in manile russiloru inca d'asta nopte pre candu incetasera focurile pe ambele parti. Generariulu dete apoi ordinulu a se trage din tote bateriile cate 3 salve de bucuria, cari fura insoçite de repetite strigate de urrah! din partea soldatiloru. Russii respunsera totu in acelasu mocu din cetate.

Generariulu ordoná repausu pe tota lini'a si plecá apoi insoçitu de mai multi officieri pe o barca la Nicopoli, se felicite pe eroul dilei generariulu Krüdner. Unulu din acesti officieri 'mi-a descrisu la întórcere ceea ce vedutu la Nicopoli, camu asia: „Pe la orele 7 diminetia desbarca-

ramu in portulu Nicopoli care este facutu cenusia. Tota diu'a o petrecuramu in Nicopoli, visitandu tote forturile si campulu de bataie afara de cetate, pentru care scopu russii ne pusera cai la dispozitiune. Interiorulu orasiulu are unu aspectu infioratoriu. Casele tote gole, stradele pline de sdrantie si obiecte sfarimate, de arme, ghiulele, morti, raniti, de locuitori musulmani cu carele incarcate cu ale casei, cu femei si copii plaugandu, pe cari ii apucase catastrofa pe drumu. Pe acesti din urma ii compatimeamu mai multu, decatu pe cei raniti, cari pote de eri n'au vedutu mancare seu celu puçinu apa cu ochii si cine scie deca acesti'a nu voru fi trebuitu se ste asia inca o di, din caus'a multimei ce suntu, nepotandu fi cautati. Mi se rupea anim'a vedendu cumu cerea aratandu'mi cu degetulu la gura se le dau apa si neputendule dá din cauza ca nu era. Caldur'a nesupportabila, aerulu celu infectu, lips'a de apa si mancare si furnicariulu imensu de lume te facea se cadi din picioare. La port'a cetatii spre Plevna stetea, incungurati de cazaci, prisionierii in numeru de 3000 turci, cari cerea ai duce de vale la Dunare ca se bé apa, se se scalde s. a. Acest'a li s'a si acordatu, ducundu ca pe un'a ciurda de vite la Dunare unde ajungandu se aruncau in apa chiaru si imbracati. Amu vedutu si pe Hasanu si Achmet-pasi'a ca prisionieri cu statulu loru majoru. Eroul dilei generariulu Krüdner cam la 70 ani si tremurandu, 'mi revocá in memoria portretulu lui Radetzky. . . Me grabescu a incheia, ca-ci post'a pleaca numai de 3 ori pe septemana d'aci. Turcii trebuie se recunoascemu, s'au luptatu voincescu. . . Trupele romane, cu totu pericolulu in care s'au aflatu, din norocire au avutu perderi forte puçine.

„Agenti'a Havas“ aduse despre lupt'a dela Nicopoli urmatoarea corespondintia:

„Nicopoli nu era, cumu s'a pretinsu, o fortareta in adeveratulu intielesu alu cuventulu. Inaintea resbelulu Nicopoli era unu orasiu deschisu ca Sistovulu; dela inceperea ostilitatiloru se construi o reduta tare intre orasiu si Dunare, de unde se suposa ca va veni ataculu. Siantiuri adenci au fostu sapate impregiurulu partii turcesci care se afla pe verfulu delulu pe care se afla Nicopoli. Apropierea de porti care au fostu menajate, la intrarea stradeloru principale, era aপরতা de pari batuti unulu lenga altulu si de alte diferite obstacule. La sudu, in valea care se sfersiesce la Dunare, turcii stabilisera o seria de pichete intarite cari se intindeau pana la o distantia de optu kilometri. Pentru ocuparea acestoru pichete s'a urmatu o lupta inversiunata de trei-dieci si siése ore, pe care russii au sustienut'o fora a se odihni unu momentu, fora a manca altu-ceva de catu sfaramaturi de pesmetu si fora a bé nimicu, pe o arsitia forte mare. Cele optu regimente de infanteria, din care se compunea armata care a datu asaltu, au luat parte la lupta, dér' greutatea principala a actiunei a cadiutu asupr'a regimentelor 121 si 123, si unu altu regimentu alu carui nume 'mi scapa. Aceste trei regimente au si suferitu mari perderi. Capitanulu Ozeroff, unu teneru elegantu din St.-Petersburg, pe care l'amu vedutu forte veselu in Slatin'a, fu lovitu de sburatur'a unui obusu, care 'i sfasiá pantecele si muri indata. O intarire turcesca fu luata si reluata in doue renduri. Inversiunarea fuse atatu de mare, in catu, candu turcii au fostu cu totulu respinsi, soldatii russi petrunsera cu ei pana in partea neintarita a Nicopolei. Soldatii russi au trebuitu se fia opriti cu forti'a. Se vorbeste multu despre valoarea soldatulu turcu dupa intariri; dupa parerea aceloru cari au vedutu pe soldatulu russu la atacu in resbelulu actualu, elu este gróznicu de furiosu si de indrasnetiu. Nici unulu din resbelele europene nu l'a aretatu asia de spaimentatoriu.

Luni diminetia, turcii au arboratu drapelulu albu, dér' fora a deschide portile orasiulu cari au trebuitu sparte cu topore. Din cei 6,000 prisionieri, vreo 1,000 reusira se scape in nopte urmatoe. Trofeele victoriei se compunu din 72 tunuri de diferitu calibru, si aproape 10,000 puscii si doue monitoare forte puçinu atinse.

Estragemu dintr'o corespondintia a „Pressei“ urmatoarele:

„Sistovu, 1/13 Iuliu 1877. — Inactiunea turciloru este intr'adeveru strania. Concentratu ore fortiele loru in quadrilaterulu: Varna, Siumla, Silistria si Rusciucu, ca se dá o mare batalia, seu numai ca se accepte in defensiva pe russi in fortaretiile lor? Ce voru face, deca acesti'a, lasandu o parte din fortiele lor ca se asedieze fortaretiile, voru continua mersulu lor inainte, avendu de obiectivulu

Adrianopoli, si cine scie, p^ote chiaru Constantinopoli? — Se nu ve prinda mirarea, audindu de adi pana mane, ca marele corpu de cavaleria a descinsu pe partea meridionala a Balcaniloru si 'si-a deschisu o p^orta asup^ra Adrianopolei.

Astfelu russiai petrunsera acumu cateva dile pana la Gabrov'a, Drenov'a, Elen'a, Kali, Fodero si Tresn'a, in Balcani. Acumu sunt p^ote mai inainte. Este straniu intr'adeveru modulu, cu care turcii, cari aperau Gabrov'a, au perdutu acea forte positiune. Bulgarii locali, aratandu-se amici ai loru, au reusitu a-i indop^a de beuturi si lautari; dupa ce i-au vedintu beti si topiti, s'au napustitu asupra-le cu armele in mani, i'au ucisu si, luandu-le bateriele, au chie-matu pe russi.

Dupa cumu v'amu scrisu, turcii, cari locuescu in Bulgari'a, parasescu orasiere si satele, treptatu, treptatu cu apropierea russiloru; pare ca sunt incredintiati ca trebue se parasasca Europa pentru totudeuna. Cei dela Tîrnov'a, inainte de a plec^a, si-au vendutu t^ote lucrurile tieraniloru crestini. Nefericitii musulmani dela Sistovu, pe candu fugeau acumu cateva dile ducandu cu sine remasitiile averei loru, se intalnira cu circasieni, totu turci, cari 'i spoliara cu deseversire. Unii se opusera cu armele, d^er' fura omoriti. — S'a respanditu sgomotulu despre unu faptu oribilu, care a avutu locu la Plevn'a, cetate de 10,000 locuitori, dintre cari cei mai multi crestini, situata c^a la 8 pana la 10 ore departe de Sistovu. Cativa cazaci reusira a petrunde pana aici. Populatiunea crestina, crediendu ca acesti cazaci er^u avantgard'a unui mare corpu de armata russesca, le esi inainte cu mare pompa. Supravenindu 5000 de turci, comandati de Hassan-pasi'a, cazacii se retraseru. Atunci turcii, c^a se pedepsesca pe crestini de bun'a primire ce facura russiloru, trecura orasiulu prin sabie, facundu mii de victime. Dupa aceea turcii au fostu goniti de catra russi. Acestu faptu merita se fia inferatu de istoria.

Calea dela Sistovu la Tîrnov'a este plina de trupe si de carre, astfelu ca trecerea pe dens'a este f^orte dificila.

Ori-cine vede acea imensa multime de omeni si acele nenumerate convoiuri, remane inmarmuritu, cugetandu cate tesaure costisesce unu asia formidabilu preparativu de resbelu! Sistovulu are totu aspectulu din primele dile ale trecerei armatei. Acumu inse se mai vedu cateva pravalii deschise. In primele dile toti aceia, cari erau obicinuiti c^a se p^orte fesu, amblau cu o batista alba, legata impregiurulu capului. Acumu inse se vede caciul'a roman^esca si palari'a cu pene. Nu numai turcii, d^er' chiaru unele dintre familiere crestine cele mai insemnate au parasitu orasiulu.

Sciri telegrafice. (Agenti'a „Hayas“.) — Poian'a, 22 Iuliu. Cateva trupe romane apartinendu la a 4-a divisiune au trecut Dunarea in susulu Nicopolei si au facutu mari recun^osceri pana inainte de Rahov'a. Populatiunile tiermului dreptu ceru protectiunea romaniloru contra esceselor si depradariloru basi-bozuciloru si neregulariloru turci.

Constantinopolu, 21 Iuliu. Russiai din Dobrogi'a inaint^eza in directiunea Silistriei. Vaporile de resbelu, cari operau in partea apusana a Marei negre, se afla la Varn'a. Corpulu auxiliariu egiptianu numera 9000 omeni, nu 12,000. Cavaleri'a egipteana a plecatu la Varn'a.

Giurgiu, 23 Iuliu. (Serviciulu „Pressei“.) Eri la 5¹/₂ ore s^er'a a inceputu o lupta intre russi si turci, in susulu Lomului spre Pyrgos vedienduse numai foculu artileriei; adeverat'a lupta pare la spatele dealuriloru. Ostirea turcesca din faci'a inaltimiloru a statu neclintta; foculu a incetatu la 7³/₄ ore. — Adi 4 ore dimineatia a inceputu o bombardare formidabila contra Rusciucului de catra bateriele russesci din Slobozia. Turcii nu respundu. Incolo nu se p^ote ved^e din caus'a vaporiloru.

Giurgiu, 23 Iuliu. (Serviciulu lui „L'Orient“.) In dimineati'a de astadi s'a reluat bombardarea Rusciucului cu vig^ore indescriptibila. Artileri'a grea de asediu, care a sositu dilele trecute, este asediata in linia si da focu neincetatu. Nu se tientesce asup^ra cetatii, ci numai asup^ra intariloru; se arunca obuse si in taberele asediate afara de fortificatiuni. Unele tunuri russesci batu noue kilometre departe.

Bucuresci 24 Iuliu. D. Varnavu Liteanu e numitu ministru alu Lucrariloru publice in loculu dlui Docanu, care a demissionatu. — D. I. Bratianu a parasitu din nou Bucuresciulu, plecandu la Turnu-Severinu.

Ucea inferi^ora, 6/18 Iuliu a. c.

Multu stimat^e domnule Redactore! Nu se recere spiritu profeticu pentru a p^ote predice unu venitoriu si s^orte trista romaniloru dela sate din comitatulu Fagarasiului, d^eca judecamu impregiurarile, in cari ne aflamu de unu tempu inc^oce si cu deoseb^ere d^eca vedemu, cumu ni se inmultiescu

datorintiele si sarcinile de una parte, e^r' de alt'a, cumu ni se restringu si marginescu nu numai drepturile, cari mai ca a-si p^ote dice, ca le avem numai pe charthia, si averile n^ostre immobili, se inc^erc^a sub diferite pretesturi si sofisme a ni-le impu^ocin^a si astfelu a ne aduce mai curundu s^eu mai tardiu la sapa de lemn, si ac^est'a e^oca cumu:

Inca pe la anii 1852 si 1853 s'a fostu mesuratu hotarul nostru de officiali straini, cari n'au avutu cunoascinti'a limbei poporului, ma fiindu-ca mai erau si comodi, au facutu, nu sciu cu s^eu fora voia, unele gresieli, cari astadi ne costa bani grei, inscriindu mai multe complexe de pamentu ale particulariloru, simplu pe numele comunei si inca c^a pasiune. Impregiurarea ac^est'a din urma ne a incurcatu in processe cu erariulu, care pre-tinde acumu parte din astfelu de complexe impartite deja inainte de 1848 intre singuraticii locuitori din comuna si folosite din partea acestor a, unele c^a fenatia, altele c^a aratura, cumu le folosimu si astadi. Aceste pamenturi se afla inscise in cartile funduaria, — nu sciu din er^ore s^eu comoditate s^eu p^ote chiaru cu scopu — simplu c^a locuri de pasiunitu ale comunei.

Astfelu spre scopulu segregarei pasiunei adi septemana, adeca in 29 Iuniu st. v. in diu'a santului Petru si Pavelu a si esitu in faci'a locului una comisiune constatat^orie din urmatorii domni: judecatoriulu Carolu Bistray c^a comissariu, Alessandru Kosi cu Georgiu Borosnyai c^a esperti si Iosifu Toth c^a fiscalu. Ac^esta comisiune, mergundu in faci'a locului, a si luat protocolu, in care nu s'a sfiitu a insemn^a c^a pasiune unu tufisiu de abia 2 jugere, prin care abia p^ote omulu strabate liberu cu corpulu, observandu dlu adv. Toth — de-si nu er^a presinte in calitate de expertu — ca loculu, unde p^ote odata imbuc^a vit'a, trebue se se considere de pasiune; e^r' verzeriile, de-si le ved^eu cu ochii ca sunt, si li se spunea ca a fostu si inainte de 1848 impartite in parcele, n'au voitu a-le notifica cumu in realitate au fostu si sunt, ci numai c^a proprietate a comunei (köz-ség tulajdona). Totu asia au processu comisiunea si in altu hotaru, in care, pricepetorii de lucru ved^eu bine erb'a de c^osa p^aua in genunchi, de-si expertulu nostru (din partea n^ostra er^a numai unulu, e^r' din cea a erariului doui esperti) a constatat, ca dupa a s'a sciintia positiva acelu locu atatu inainte catu si dupa 1848 l'amu folositu si-lu folosimu c^a fenatia, totu l'au dechiaratu de pasiune. Va se dica, onorat'a comisiune a procesu cu noi c^a si lupulu cu mielulu din fabula.

In decursulu preamblerii n^ostre dela unu locu pana la altulu, amu aflatu din isvoru securu, ca ambii esperti suntu intre sine ruditi in gradulu alu doilea de affinitate, si unulu fia-care dintre densii in acelasiu gradu este inruditu si cu comisariulu. Reintorsi in cancelari'a comunala, amu si faeutu esceptiunea din acestu punctu de vedere ca adeca: este presuntiune naturala, ca doi pricepetori de lucru, cari c^a atari, cadu in categori'a martoriloru, fiindu intre sine inruditi si inca asia apr^ope, la nici unu casu nu voru contrari^a unulu altuia, nu-si voru contradice, care presuntiune se intaresce cu atatu mai bine, cu catu ca, densii suntu totu-deodata si cu comisariulu in acelasiu gradu inruditi. D^er' esceptiunea ac^est'a, precatu o credemu de basata, dlu comisariu n'au aflat'o de d^emna a o lu^a la protocolu.

In urma ne adresaramu catra on. comisiune cu o rogare, ca adeca: dupace on. comisiune prin intuitiune propria s'a convinsu, ca complecesele de pamentu din cestiune insemnate in cartile funduaria c^a pasiune a comunei, suntu parte aratura, parte fenatia precumu au fostu inca si inainte de 1848 impartite in parcele intre locuitori, se se insemne la protocolu er^orea cartiloru funduaria in punctele acestea, d^er' si ac^est'a ni s'a refusat; asia d^er' on. comisiune nu voi si nu afl^e cu cale a recun^osce nici ceeace a vedintu cu ochii.

Nu potu a nu observ^a, ca dd. Bistray si Borosnyai f^orte pu^ocinu s'au folositu de limb'a n^ostra romana cu ocasiunea ac^est'a, ci exclusivn de cea maghiara, in carea s'a luat si protocolulu, pe care nepotendulu intielege, ar' fi fostu absurditate a-lu subscrie, si inca cu atatu mai multu, cu catu ca observarile n^ostre facute la elu, t^ote ni s'au respinsu. Apoi din gur'a dlui fiscalu Toth si expertului Kosi, nici unu cuventu romanescu in ac^esta cauza n'amu auditu, ba inca cestu din urma atatu candu respond^e insusi ceva, catu si candu vorb^e cineva din poporu stet^e totu intorsu cu faci'a catra parete si cu dosulu catra poporu. Vedeti cinstiti boeri din tier'a Oltului, pe cine a-ti alesu de deputatu, c^a se ne a pere interesesele

n^ostre!? Eca onorabile publicu cumu ni se respect^eza serbatorile n^ostre oprite!? Eca si justiti'a maghiara!

Primiti, Ve rogu, asecurarea respectului, ce Ve datoiescu. Georgiu Buzulescu, proprietariu.

Program'a

adunarei generale ordinare XVI. a „Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“, ce se va tien^e in opidulu Blasiu la 5—6 Augustu e. n. 1877.

Siedinti'a I.

1. Deschiderea siedintiei la 9 ore antemeridiane prin presedintele Associatiunei.
2. Alegerea aloru 3 notari pentru portarea processelor verbali.
3. Asistarea la parastasulu, ce se va celebr^a la 10 ore antemeridiane in biserica cathedrala, intru amentirea fericitului archi-episcopu si metropolitu Alessandru Sterc'a-Siulutiu.
4. Infruninduse membrii e^rasi in localulu siedintiei, secretariulu cetesce reportulu comitetului despre activitatea Associatiunei pe an. 1876/7.
5. Cetirea computului anualu din partea cassierului.
6. Alegerea unei comisiuni de 3 membrii pentru esaminarea socotelor.
7. Alegerea unei comisiuni de 3 membrii pentru inscrierea membriloru noii si incassarea tacselor.
8. Alegerea unei comisiuni budgetarie de 5 membrii.
9. Alegerea unei comisiuni pentru propuneri de 7 membrii.

Siedinti'a II.

1. Authenticarea processului verbale alu siedintiei trecute.
2. Cetirea disertatiuniloru insinuate la presidiulu Associatiunei.
3. Reporturile comisiuniloru esmise in sied. I.
4. Alegerea presedintiloru, officialiloru si a membriloru de comitetu ai Associatiunei.
5. Defigerea locului si tempului pentru venitori'a adunare generale.
6. Alegerea unei comisiuni de 5 membri pentru verificarea processului verbale.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Associatiunei transilvane, tienuta in Sabiiu la 17 Iuliu 1877.

Iacobu Bologa m. p.,
presedinte.

Ioane V. Rusu m. p.,
pentru secretariu.

* * *

Avisu!

Pregatirile pentru primirea ospetiloru, cari voru particip^a la adunarea generala a „Associatiunei transilvane“ din anulu ac^est'a sunt deja facute. Insinuarile ospetiloru se primescu pana in 1 Augustu a. c.

In diu'a prima s^er'a se va arangi^a si unu balu.

BLASIU, in 23 Iuliu 1877.

Comitetulu arangiatoriu.

Noutati diverse.

— (Ne seracescu f^erele selbatic^e.) In orasiulu Rosnovu (Rosenau) locuitu de sasi si romani, in 20 Iul. se fac^e venat^ore mare de lupi si ursi, din cauza ca locuitorii nu mai potura suferi enormele daune incercate pana acumu prin f^erele rapit^orie. — In regiunea orasiului Trascau (Toroczko) lupii s'au inmultitu asia de tare, incatu locuitorii au inceputu a desper^a. In secuime (comit. Ciucu) ursii strica din vitele cornute, e^ra pastorii lipsiti de arme, nu le potu aper^a, ci fugu de inaintea f^erelor. — La comun'a Cascau in noptea din 8 spre 9 Iuliu fiindu pl^oia furtun^osa, precandu pastorii se traseru sub unu acoperisiu, venindu lupii, au sugrumatu din turma 23 de oi si 1 capra, e^ra pe 13 oi leau incoltitu reu. („Ebred.“ s. a.) In comitatulu Huned^orei comunele Vetielu, Vulcesci si Heripi'a locuitorii se afla in periculu de a reman^e fora vite din caus'a lupilor. — Casuri de acestea s'ar' p^ote numera cu sutele, c^a totu atatea urmari ale lipsei de arme si ale cassarei premiului de cativa florini, ce se d^a inainte de ac^esta ucigatoriloru de f^ere rapit^orie.

— (Furtu de bani publici.) Dela Dunafoldv^ar fugi unu controloru cu mai multe mii de bani publici, lasandu-si so^oia si doi prunci in seracia completa. La Dobritienu se descoperi unu abusu si mai mare la liferatiuni. Se dice, ca sum'a dilapidata ar' fi de 66 mii fl. Investigatiunile curgu.

— (Esecutiunile de dare.) „Pesti Napló, Közvélemény et Ebredés“ constata din nou, pöte acum a sut'a öra, ca la incasarea de impozite se facu confuziuni si abusuri cá nici-odata, chiaru si in capital'a Ungariei, ca-ci si acolo se intempla desu, ca se pune esecutiune si la contribuenti de aceia, cari au platitu regulatu, si adeverescu cu carticic'a, dera oficialii respectivi ori a uitatu se inregistreze sumele primite, ori ca le-au scrisu in alta rubrica, pe altu nume. Din cause de acestea in comun'a Paratiu comit. Temisiórei unu locutoriu junghia pe unulu Weissmeyer. — In Ungari'a nu mai este raritate casulu in care se sequestréza si confisca averea intréga a unoru comune pe sém'a statului. Mai de curundu o pati comun'a Német Szt Király, mai deunadi alte doue, unde si holdele de pre campu au fostu sequestrate.

— (Patricidii fiorosu.) In comun'a secuiesca Koronka unulu anume Balázs Károly omori in 14 a. l. c. pe tata-seu, apoi desbracandu-lu incepü se-lu traga afara, pana ce veni primariulu cu alti ómeni si-lu legá. Diariele maghiare voru a sci ca acelu omu selbaticu inebunise, macaru-ca pana in momentele crimei nu se sciá ca e nebunu.

— (Dóm'n'a Mari'a Rosetti) a primitu o scrisóre din Belgi'a prin care i se comunica ca societatea nationala belgica a Crucei-Rosie, apretiandu fórté devotamentulu d-ei admirabilu, prin care s'a pusu in servitiulu ranitiloru, a decisu a-o numi membra de onóre a societatiei.

— (Oferte patriotice). Domnii Fontaninu, Caloianu, Fauru, Popilianu, Constantinescu, Michailescu, Mateescu, Rudeanu, Diel, Ilarianu, Steeliu, Dragoescu, Cantorichi si Arnoldu, profesori ai licenlii din Craiov'a, au oferitu armatei romane parti din salariulu lor, regulandu acést'a in modulu urmatoriu: pentru Maiu, lei 424 bani 35; pentru Iuniu si pentru fia-care din lunile urmatóre pana la terminarea resbelului, lei 623, b. 24 si in fine pentru fia-care din lunile urmatóre dela terminarea resbelului pana la pacea definitiva lei 36 b. 66. — Colónele diuarielor romane si ale Monitoriului suntu pline cu numele oferentiloru marinimosi din tóte unghiurile Romaniei, sume considerabile se subscriu pe fia-care ora. Damele romane emuléza unele cu altele in contribuii pentru ranitii in resbelu. Intre altele s'au distinsu si dómnele din Craiov'a, cari au concursu in modu fórté generosu in favorulu „Ospiciului Independentiei“. Afara de acést'a multe dame craiovene adunara bani si obiecte. Astfelu d-siór'a Elis'a Opranu'a adunatu lei 1489 si 18 oc'a 270 dr. scama, d-n'a Constanti'a Argetoyanu 741 lei, d-n'a Pepit'a Racoviti'a 832 lei 70 bani s. a. s. a.

(Proprietarii si meseriasii unguri din Bucuresci) au participatu in numeru considerabilu la contribuiile ce se facu pentru armata romana. In lung'a lista pe care o publica comitetulu centralu alu Crucei Rosie din Romani'a figuréza d. Nagy István cu 40 lei (franci), Szabó Albert cu 30 lei, Kocsán Lajos cu 15 lei, Bors Miklos, Benkó, Vajda Márton, Lázár E., Gónczi Károly, Boda Sándor cu cate 10 lei, multi cu cate 8, 6, 5 lei, ceilalti cu cate 3 lei, pucini cu 2 lei. Acesti contribuenti unguri 'si-au implinitu prin acést'a numai o datoria catra tier'a carei hranesce si poporulu care le da ospitalitatea cea mai liberala. Fivoru ei óre si pentru acést'a luati in nume de reu de catra fratii lor din Clusiu?

(Asociatiunea juniloru comercianti din Ploiesci) se numesce o societate a carei scopu e a aduná in timpulu resbelului ofrande pentru armata romana. La o singura intrunire s'au angagiatu vreo 40 tineri cá membri, contribuindu vreo 400 franci. Nobilu esemplu de patriotismu.

— (La banchetulu) care l'a fostu datu dilele trecute dlu Cógalniceanu in onórea cancelariului rusu principe de Gorciacoff, a ridicatu acesta unu toastu pentru prosperitatea Romaniei si a Bulgarié.

— (Hasan-pasi'a,) comandantulu Nicopolei care a fostu facutu prizonieru si transportatu in Russia, a avutu o convorbire cu unu coresp. alu „Rom.“ la Zimnicea, despre care acest'a serie urmatórele: Hasan-pasi'a este unu omu voinicu; nu cunósce alta limba de catu pe cea turcésca. Este cá de 45—50 ani. Elu imputa

predarea s'a si caderea cetatii, neglidentiei guvernului otomanu, ca-ci cá generalu de divisiune trebuiá se aiba 15 mii ómeni, 4 baterii de artileria, si 3 divisiuni de cavaleria, dér' elu a avutu numai 5 mii ómeni, o bateria (?) de artileria, si nici unu calaretu, si cu tóte acestea totu a sustienutu cetatea 22 dile, si lupt'a contr'a rússiloru, 14 óre, dér' vedindu ca inamiculu avea 12 bataliuni, 4 baterii, si cavaleri'a trebuinciósa, a crediutu inutile a se mai opune, si . . . s'a predatu. Nu l'amu potutu convinge ca, numai pe aici au trecut in Bulgari'a peste 200 mii rusi. Densulu sustiene ca, pe totu teritoriulu otomanu din Europ'a, nu suntu mai multu decatu 70 mii rusi. Ast-feliu spunu reporturile si ordinele lor.

Post'a ultima.

O alta scrisóre, ce ne vine dela Turnu-Magurele ne descrie unele amenunte ale luptei artileriei romane. Colonelulu Cantili comandantele acelei brigade din divisiunea Manu, care a cooperatu la luarea Nicopolei, a datu unu ordinu de di, in care dice, ca este mandru, ca pöte comandá asemenea trupe, ca Esc. s'a generalulu rusu Stolipinu, care comanda artileri'a rússéca ia declarat, ca a fostu singuru martoru alu bravurei braviloru artileristi romani si alu sciintiei militarea oficieriloru, ca recunósce servitiile insemnate aduse de artileri'a romana la luarea Nicopolei; elu singuru a statu fačia, candu capitanulu Sioimanescu a scosu tunurile din bateria spre a trage mai bine asupra inamicului si candu sergentulu Leonid'a sub ordinele locotenentulu Popovici a demontatu unu tunu turcescu.

Aflamu totodata ca au avutu locu intre romani si rusi purpaleuri pentru ocuparea Nicopolei, cari inse avura unu resultatu negativu, ca adeca romanii se nu ocupe positiunile lasate de armata rússa.

Ajutoria pentru raniti.

Bucuresci, 30 Iuniu 1877.

SOCIETATEA „CRUCEI ROSIE“ din ROMANI'A.
Comitetulu centralu Nr. 575.

Domniei sale domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Inaintandu-ve recepiss'a cassierului Nr. 349, constátátore de incassarea celor 165 franci*) primiti cu epistola d-vóstra dela 7 Iuliu st. n. me gasescu pusu in placut'a positiune cá se esprimu din nou viu'a recunoscintia, ce simtimu pentru confratii nostri, cari cu tóte opressiunile, ce li se facu, nu incetéza de a veni in ajutoriulu soldatiloru, ce ar' cadé luptandu pentru a sustienea maréttia causa a independentiei si a drepturiloru Romaniei.

Binevoiti, ve rogu domnulu meu, a priimi si cu acést'a ocaziune asigurarea prea ossebitei mele consideratiuni.

Presiedinte: Dimitriu Ghic'a m. p.

Secretariu: Ioanu S. Bobocu m. p.

Ofrande primite de subsemnatulu pentru soldatii raniti din Romani'a, colectate prin dóm'n'a An'a Tincu din Orasti'a, si tramise prin post'a locala principelui D. Gr. Ghica presiedintele societatiei romane „Crucea rosia“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

An'a Tincu presiedinta 5 fl., Amali'a Barsanu 2 fl., Mari'a Maiorescu 2 fl., Mari'a Martsocu 1 fl., Agnes Radu 50 cr., Terutea Munteanu 40 cr., Mari'a Popu Vasilie 2 fl., Iudith'a Poppu 1 fl., Mari'a Corvinu 2 fl., Mari'a Zaharia 1 fl., Mari'a Munteanu 2 fl., Cic'a Baciu 2 fl., An'a Grofa 1 fl., An'a Virtianu 1 fl., Mari'a Rosolu 2 fl., Sofi'a Boeriu 1 fl., Eleonor'a Boeriu 1 fl., Mariuti'a Boc'a 2 fl., An'a Orbonasiu 2 fl., Elisabet'a Cristi'a 1 fl., Paraschiv'a Trifu 2 fl., Adele Naumanu 50 cr., Ioana Stern 50 cr., Popa George 40 cr., Csoka László 50 cr., Pelaghia Lazaroiu 50 cr., Rosali'a Hertzlinger 1 fl., Eszter Szamati 10 cr., Barbara Breitenstein 50 cr., Mari'a Citronu 50 cr., Luis'a Mahler 50 cr., Luis'a Amlacher 50 cr., Iuli'a Mahler 50 cr., Ev'a Reyer 30 cr., Mari'a Weiss 50 cr., Amalie Mahler 50 cr., Ros'a Solnitzky 1 fl., Carolin'a Biburger 20 cr., Ioan'a Keul 30 cr., Carolin'a Orelt 40 cr., Iosef'a Biburger 20 cr., Susan'a Amlacher 50 cr., Debor'a Lovi 20 cr., Ioana Kremer 1 fl., Susan'a Weber 20 cr., Mari'a Lazaroiu 20 cr., Mari'a Svank 50 cr., Friedrichu Wieser 50 cr., Marin'a Balabanu 20 cr., Iosef'a Andreescu 20 cr., George Baciu 1 fl., Radu & Lahner 1 fl., Rosali'a Moldovanu 1 fl., Rosalia Roth 1 fl., Crisc'a Stoianu din Spinu 1 fl., Mari'a Tabacariu 1 fl. 50 cr., Carolin'a Melotinovits 2 taleri a 1 fl. 2 fl., M. Puicaru 20 cr., Salamonu Gaiger 1 fl., Albernezi 1 fl., Biri Chernovice 50 cr., Mari'a Metz 50 cr., I. Schel-

*) Franci 165 sunt ofrande dela Mereni'a (Varadi'a, Banatu) fiorini 68, si dela Kétegyháza (Ungari'a) fl. 16.

cer 20 cr., I. Antoni 50 cr., I. Dónótör 1 fl., C. Veilingen 1 fl., Luis'a Barta 50 cr., o Dóm'n'a 50 cr., Leonhard 1 fl., Sofi'a Barsanu 1 fl., Mari'a Herlea 1 fl., Ioanu Herlea 30 cr., Petru Adamu 30 cr., Avramu Opriti'a 30 cr., Todoru Herlea 2 fl., Ioanu Iaru 1 fl., Samu Ion 20 cr., Gligoriti'a 50 cr., Tenase 50 cr., Iosifu Laub 1 fl., Gavril'a Iacobu 50 cr., Ioanu Fuljeru 20 cr., Pamflie Mihaila 1 fl., Rebec'a Lazaroiu 20 cr., Marin'a Cusereanu 30 cr., Vasilie Basaraba parochu 1 fl., Adamu Dreganu 20 cr., Ioanu Viorelu 20 cr., Aiuraru Balomiru 50 cr., Albertu Reiss 1 fl., Simionu Todoru 50 cr., Ioanu Marianu 1 fl., Vasilie Belpanu 1 fl., Popa Davidu 1 fl., An'a Trifanu 2 fl., An'a Munteanu 1 fl., Nicolae Semedru 20 cr., Charlotte Schul 20 cr., Andreas Laub 50 cr., Israel Mahler 50 cr., Dr. Tincu 5 Lire, Otto Tincu 5 napoleoni = 105 fl., Ioanu Mihaiu locotenente c. r. in pensiu 50 fl., Ioanu Mihaiu juristu Vinerea 20 fl., Mihailu Mihu 5 fl., Simeonu Mihu 1 fl., Simeonu Cracianu 2 fl., Petru Simedru et Avramu 2 fl., Teodoru Herlea notariu 4 fl., Alex'a Iosianu 1 fl., Danielu Pecurariu 1 fl., George Turlea 1 fl., Nicolae Uritescu 2 lei = 1 fl., George Berceanu protopopu 2 fl., Alexandru Colbasi 1 fl., George Lelutiu 1 fl., Nicolae Darabu 1 fl., George Balutiu 3 fl., Teodoru Dragatielu 2 fl., Ioanu Cazanu 5 fl., dóm'n'a Balutine 2 fl., veduv'a Astanasa Simedru 20 cr., soçi'a lui Simeonu Mihu 1 fl., o femeie'a romana 20 cr.

Sum'a in bani 295 fl. 70 cr.

Apoi in obiecte: Mari'a Dörner 10 rifuri sifonu, Mari'a Corvinu 12 fasi, 12 carpe triunghi, Mariti'a Mihaiu 2 chilo scama, An'a Tincu cu mai multe dame 1 1/2 chilo scama. —

Ofrande in bani pentru ajutorarea soldatiloru romani raniti, adunate prin dóm'n'a Iudith'a Macelariu din Sibiu.

(List'a Nr. 2, 3 si 4.*)

Dr. Dim. Racuciu adv. 39 franci, Iosefin'a Racuciu 10 fl., Liviu Branu de Lemeny 3 fl., Dr. D. P. Barcianu professoru 5 fl., Naum Nast'a pardositoriu 20 franci, Iacobu Bolog'a cons aul. in pens. 100 franci, Petru Badila assess. cons. 20 fl., Antoniu Bechnitiu 30 franci, Ioanu Bechnitiu 12 franci, Atanasiu Bechnitiu 8 franci, professoru si pp. Popescu 20 fl., Ioanu Hannea protopopu si directoru 100 franci, Dr. Ioanu Mog'a 20 fl., Alessandr'a Mateiu 1 galbinu si 12 fl. in argintu, Agnes Popa 1 galbinu, Nicanoru Fratesiu protosingelu 50 franci, Aronu Poparadu concipientu 4 fl., Nicolau Popea archim. si vic. arch. 20 galbini, Mari'a Cuntianu 1 galbinu**), An'a N. Imbarasiu economu 1 fl., Elen'a G. Campeanu 1 fl., Ev'a Ilie Jóndea 1 fl., An'a I. Comsi'a 1 fl., Elen'a I. Mohanu econ. 1 fl., Ev'a G. Poponea econ. 1 fl., Mari'a I. Popp'a Necsi'a 1 fl., Mari'a A. Slimnicénu 1 fl., Paraschiv'a G. Miclea 1 fl., Ev'a N. Simtiou 1 fl., Mari'a Ilie Badila 1 fl., Famili'a Moise Tom'a 10 fl., Zach. Boiu assess. consist. 20 franci, Ioanu Mihal-tianu cancellistu 10 franci.

Constantinu Ganea 1 fl., Ioanu Craiovanu 2 fl., Ioanu Lazaroiu 1 fl., Hilariu Popoviciu 2 fl., Demetriu Andronie din Sibiu 4 galbini, N. Petra Petrescu 10 franci, An'a Brote***) 15 franci, Caliope Cioranu 10 fl., Sierbanu Danchesiu 5 fl., Petru Hódrea 5 fl., Sav'a Popoviciu Barcianu 5 fl., Ioanu Bratu 3 fl., Dobr'a M. Drocu 2 fl., Aureli'a Bratu 2 fl., V. D. 1 fl., Mari'a Hódrea 1 fl., Petru Brote 5 fl., Comauu Mitrea 1 fl., Ioanu Romanu 1 fl., Paraschiv'a Cioranu 10 fl., Ioanu Bozosianu par. gr.-or. din Mosn'a †) 2 fl. 40 cr., An'a Urd'a din Mosn'a 40 cr., Mari'a Urd'a din Mosn'a 20 cr., Petru Petroviciu 3 fl., R. S. Balasiu 3 fl., R. Petricu 3 fl.

Georgiu Hatieganu sodalu in Sabiu 2 fl., Stan'a Jón-drea 2 fl., Nicolau Boiu sodalu 2 fl., Ioanu Popescu 2 fl., Moise Boieriu directoru sc. gr. 3 fl., Avramu Armeanu concip. 3 fl., Stoic'a jude reg. in pens. 5 fl., Ioanu Fagarsianu parochu in Dragusiu 1 fl., T. Codru not. com. in Dragusiu 1 fl., G. Buzulescu invetiát. in Dragusiu 1 fl.

*) List'a Nr. 1 s'a publicatu deja in Nr. 42 alu „Gaz. Trans.“

**) Sumele dela Mari'a Cuntianu pana la Mari'a Ilie Badila s'au colectatu prin dn'a Mari'a Cuntianu.

***) Sumele dela dn'a Brote pana inclusivu Paraschiv'a Cioranu s'au colectatu prin dn'a An'a Brote din Resinari.

†) Sumele dela dlu Ioanu Bozosianu la vale pana la Mari'a Urd'a din Mosn'a s'au colectatu prin dlu Ioanu Bozosianu, parochu gr.-or. din Mosn'a.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 24 Iuliu st. n. 1877.

5% Rent'a charthia	Oblig. rurali ungare . . .	74.75
(Metalliques) . . .	„ „ Banat-Timis . . .	74.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	„ „ transilvane . . .	73.75
Losurile din 1860 . . .	„ „ croato-slav. . . .	—
Actiunile bancae nation. 796. —	Argintulu in marfuri . . .	109. —
„ instit. de creditu 155.60	Galbini imperatesci . . .	5.92
Londr'a, 3 luni . . .	Napoleon'd'ori . . .	9.89
	Marci 100 imp. germ. . .	60.95